

CASUS LXI.

Tertiana notha.

Alius in paroxysmo conqueritur de tensivo capitis dolore, paroxysmus ultra 12. horas protrahitur, urina crassa est & rubra cum sedimento rubro farina laterum simili, ipsum vitrum in fundo calce inductum videtur, in declinatione paroxysmi sudores copiosissime fluunt.

IN hoc casu proponitur nobis febris tertiana notha sive spuria, in eo differens ab exquisita quod paroxysmi diutius protrahantur, quod urina non adeo ignea sit ut in exquisita, quod dolor capitis tensivus magis, in exquisita autem pungitivus magis & pullatorius, quod non cum tanto rigore invadat.

Curatu tamen difficilior est, & paroxysmi diutius durant ob materię febrilis visciditatem, & quod non tam facile attenuati & in halitus resolvi possit.

Plerumque tempore vernali febres istę epidemicę grassantur, quod humores visceri præcedenti hyeme fuerint collecti, nunc verò sole ad nos redeunte obstructions & claustra sua perfringant atque in sanguinem erumpant.

Commendamus sequens pharmacum:

℞. Extr. diacarb. ℥iij, solve cum
aq. fumar. adde tartar. emet. gr. j.
Tinct. tart. gr. xv. F. Potiuncula.
S. Purgier. Francklein a. r. m.
Die intermissionis sumendum.

Die invasionis duabus horis ante paroxysmum sudoriferum Barbette exhibeatur & aliquoties reiteretur:

℞. Aq. Card. bened. ℥ij.
" Theriacal. simpl. ℥ij.
Spir. sal. armoniac. ℥B.
sal. absynth. ℥B.
Syr. papav. errat. ℥B. M. pro
haustu.

Non minoris erit effectus

Spiritus Corn. Cerv. compos. ad gr. xxx. in cerevis. tenui bis de die sumtus, Vel.

℞. Sal absynth. ℥B. vel ℥ij. f. pulv.
S. Pulver. Detur cum cochleari cerevisię calidę, & superbibatur præcedens potio.

Ut rationem habeamus intemperiei sanguinis,

℞. Elixir. scorbut. ℥j.
febrilis ℥j.
Spir. Nasturt. ℥j.
Liq. C. C. succin. ℥B. Mis. S. Esseniz ꝑ xv. gut. bis de die.

Ee

CASUS

CASUS LXII.

Tertiana lenta.

Puerpera constitutionis macilentæ incidit in febrem lentam tertiana die exacerbata cum appetitu dejecto, calore absumente, lassitudine totius, pulsu exili & celeri, urina est spicæ: super-venit tumor ventris cum dolore circa partem dextram cum cruris istius impotentia motus. Tandem circa inguina abscessus producitur.

Puerperæ faciliè corripuntur febribus tum continuis tum intermittentibus, quatenus vel in ipso partu humores vitiosi in tubulis viscerum delitescentes commoventur, & sanguini confunduntur; vel quatenus à subitanea refrigeratione, vel ab aëre foris vel à potu frigido intus obstructions viscerum inducuntur, & tertio quia jam sanguis à lactis ab utero ad sanguinem regurgitatione pronus est ad turgescentiam febrilem.

Talem febrem sæpius observavi in purperis superveniente abscessu in musculis abdominis præsertim recto & transverso musculo, dum ibidem humores coacervantur in partus doloribus, vel in motu suo impediuntur dum in ipso partu mulierculæ assidentes ventrem premunt, & crura sæpius violenter distrahant.

Circa Prognosin metuendum ne febris illa degeneret in hecticam & tertianæ huic lentæ continua hectica superveniat.

Curatio itaque instituenda secundum hos canones: Obstructions viscerum sunt reserandæ, humores febriles evacuandi, tumor ille resolvendus vel suppu-

randus, post abscessus aperiendus, detergendus & consolidandus. Itaque

ꝛ. *Decoct. laxativo. D. Spiu. apud Schröd. 16 B.*

S. Eröffnender Laxier. Tranch alle Morgen 1. Glas.

Circa quartam vel quintam vespertinam.

ꝛ. *Tart. vitriolat. 16.*

ꝛ *diaph.*

Oc. 16 aa. gr. xv. f. pulv. pro 1. doh.

Abdomini imponatur cataplasma

ꝛ. *Catapl. ex nid. hirund. Myns. vel 16. Herb. Malu.*

Betonie. aa. mʒ.

fl. Chamomill. 16.

Sem. fenugrac. ʒiʒ. coque cum aqua ad putrilaginem, adde mucilag. sem psyllii ʒj. farin. fabarum. sem. lini aa. ʒʒ. ol. Chamomill. cocti q. f. F. Cataplasma.

Tandem tumor scapello aperiatur, & quod reliquum relinquatur Chirurgo.

Interea internis prospiciendum:

ꝛ. *Tinct. tart.*

ʒ aa ʒ B. S. Tin Tur zu 15. Tropfen des Tages 2. oder 3. mahl.

ꝛ. *Aq.*

℞. Aq. Card. bened.

C. C. cietar. aa. ℥ij. S. Wasser zur
Tinct.

Cum cruris impotentia &c. est species
paralysis ex obstructione vel musculo-
rum affectione.

CASUS LXIII.

Quotidiana intermittens.

Mulier pituitosa constitutionis, cum per hyemale tempus difficultatem circa præcordia, præprimis in ascendendis scalis sensisset, incidit tempore vernali in febrem cum frigore sine rigore, animi deliquio sese subinde offerente, cum somnolentia appetitu dejecto: paroxysmus ad 18. horas usque protrahitur, singulis diebus circa vesperam periodicè recurrens, urina sub aurea est, sed crassa.

Hanc febrem ob diuturnitatem paroxysmi vocamus quotidianam intermittentem: Focum dicimus esse ventriculum, quia circa præcordia congesta est lymphæ crassa quæ tempore vernali putrescens febrem procuravit.

Adest præterea in hoc subiecto diathesis scorbutica, hinc animi deliquium in principio paroxysmi.

Difficultas circa præcordia, id est, circa ventriculum adest.

EE. diathesin ad scorbutum pronunciamus ex anxietate circa præcordia & animi deliquio, quæ præ signis pathognomicis habentur. Vide Lumen rationale Medicum p. 255.

Pauci spiritus animal. generantur, hinc somnolentia.

Paroxysmus protrahitur ad 18. horas, quia fermentum febrile sanguini mixtum citius nec subigi nec foras elici potest.

In Prognosi Febris hæc erit diuturna

ob materiæ peccantis conditionem, & quod tempore vernali inceperit.

Curatio duplex erit in paroxysmo ipso, & extra paroxysmum; quamvis enim rarius in ipso paroxysmo præscribi solent medicamenta, id tamen fit quando typum nondum scimus: 2. quando graviora urgent symptomata.

Nostræ huic ægræ apprimè convenient enemata, hinc sequens statim jubemus præparari:

℞. Rad. levistic.

altheæ aa. ℥ij.

fol. agrimon.

Betonic.

Hyssopi aa. mj.

fl. Sambuc.

Genist. aa. p. j. Incisa coque c. a.

qua pluviali. Colat. ℞. Elect.

diacarth. ℥j. Sacchari Thomæi

℥ij. Liq. C. C. succ. gut. xv. ☉.

tartar. gr. xij. F. Enema.

Ec 2

℞. Aq.

℞. *Aq. antiscorbut.* ℥j. ℞.
Menth. ℥ss.
Puleg. ℥ij.
Spir. sal. armoniac. gtt. xxx.
Conf. alkerm. ℥j.
Syrup. cortic. citri ℥ijj. *Misc.* S.
 Wasser gegen die Uebelkeit alle
 Viertelstunde 1. paar Löffel
 voll.

Quia adest somnolentia; offeratur na-
 ribus ruta, l' eau d' Hongrie (pro illustri-
 bus) vel aq. epilept. L.

Extra paroxysmum humor viscidus
 incidendus & evacuandus, dein reliquæ
 per ambitum corporis discutiendæ, &
 paroxysmi medicamentis specificis tol-
 lendi. Ad implendos hos canones.

℞. *Tart. vitriolat.* ℥ss.
rad. Aaron ppt. gr. v. f. pulv. S. pro
 1. dosi.

℞. *Extr. diacarth.* ℥j. solve c. vino
Rhemano.

adde aqua cinamom. ℥j. *Misc.*
 S. Purgier Tränckl. pro 1. dos.
 Pro sudoribus movendis conuenit po-
 tiuncula nuperrimè commendata, vel

℞. *Sal absynthi.*
Card. bened.

Lap. prunell. aa. gr. xij. f. pulv.
 S. Schwitz. Salza. 1. 111

Pro specificis commendamus pulve-
 res, quos habet Barbet ex sale & sac-
 charo paratos; vel

℞. *Arcani duplicati* ℥ss.
oorallor. ppt. gr. viij.

Misc. Fiat pulv. detur cum aq. taraxaci.

℞. *Sal absynthi.*

Card. bened. aa. gr. xv.

Tartari vitriolati gr. vj.

Sacchari perlati ℥ss.

Misc. Fiat pulvis qui detur immediate
 ante paroxysmum, cum haustu cere-
 visia calida, vel Potu Thea.

CASUS LXIV.

Quartana intermittens.

*Vir consistentis ætatis, temperamenti frigidi & sicci, post mul-
 tos in victu & potu commissos errores, hoc tempore au-
 tumnali advertit ingentem totius corporis lassitudinem,
 cum pulsus inæqualitate, pandiculatione, oscitatione, hor-
 rore, rigore dolorifico & ossa contudente. Superuenit ca-
 lor in principio paroxysmi mitior, in progressu acrior, pa-
 roxysmus per 20. horas durat, sequentibus diebus bene se
 habuit, sed quarto demum die horror & incallescencia re-
 diere, urine albæ sunt & tenues, accessiones quatrimum
 observant intervallum.*

In

IN calu hoc describitur nobis quarta-
narius tali nempe morbo correptus
qui vel in alium graviolem degenerat v.
gr. iterum nigrum, scirrhum, hydro-
pem, vel remediis vehementioribus exa-
spertatur, levioribus autem cedere nescit.

Hæc febris commune quid habet cum
affectione hypochondriaca, hinc eadem
fere conveniunt remedia quæ in hac præ-
scribuntur. Tota fere M. S. laborat in-
temperie acidæ, & semper subest austeri-
tas in primis viis, hinc purgantibus ne-
hilum proficimus, nec partes tartaræ
facile voluilitari possunt.

Hinc ægro suademus, ut sæpius utatur
clysmate aliquo, ut V. S. admittat,
3. ut aliquoties sumat emeticum 4. ut per-
acta sic provisione totius, tum die inva-
sionis tum diebus febribus vacuis corpus
ad blandiorem diaphoresin componat,
admiscendo diaphoreticis specifica anti-
quartaria: & tandem ut tenuissima utatur
victus ratione, imò sæpius jejuset.

In ipso paroxysmo à potu planè absti-
neat: multum enim bibere quartanarius
est venenum. Formulae sint hæc:

℞. Tart. Emer. gr. ij.

Vitriolat. gr. v.

Scamm. correct. gr. iij.

℞. dule, gr. iv. f. pulv. S. Brech.

Pulver a. r. m. Vel

Mercurius vita ad gr. ij. vel iij. cum
conserv. rosar. in forma Boli exhibea-
tur; diebus vacuis dati quoque debet Spir. C.
C. compos. vel Essent. Ludovici vel
S. volat. C. C. ad ℥j. usque; vel liquor nitræ
alcalisati ad gr. xx. in Potu Theæ singu-
lis diebus bis vel ter. Vel

℞. Decoct. Chinae Chinae. vino absyn-
thites parati ℞. j. S. Schwig. Franck.

Dentur pro r. dosi ℥ij. singulis dosibus
instilletur spir. salis * ad ℥ij.

Laudem etiam meretur pulvis quidam
descriptus à Deckerd in Barbett. pag. 112.

Visceribus prospiciatur bona aliqua
Tr. Otis.

Vel ℞. Salis armoniaci gr. viij. ad xij.
vel xv.

Corall. ppt. gr. xv. Misc. fiat
pulv. ante paroxysmum su-
mendus.

Si hæc nil juvent, confugiendum erit
ad intulum chinæ chinæ. v. gr.

℞. Chin. chin. ℥j.
Summit. absynth. mis.

Sal tartari gr. xij. infunde in Vi-
ni ℞ij. aq. cent. minor. ℞ij. stent
per noctem in loco calido, mane
coque colatura detur, S. Franck/
detur haustus in declinatione pa-
roxysmi & diebus vacuis mane &
vesperi & ante instantem paro-
xysmum horâ unâ vel alterâ.

Bezoparicum item martiale Ludovici
sive antimon. cachect. vel martiale detur
ad ℥j.

Externè imponatur hypochondrio si-
nistro empl. de cicuta: carpis vero ma-
num decantata febrifuga.

Si his nihil proficimus, ablegandus
nosset quartanarius ad acidulas.

Quod si alvus sit siccior, subinde mo-
neri debet pilulis ac. Elicis vel Tartar. qui-
bus ℞. dule. semper admiscere poteris,
vel vinum p. assularum, vel blandius ali-
quod decoctum lenitivum commende-
tur.

Ee 3

CASUS

CASUS LXV.

Synocha cum paralytica affectione.

Vocor ad literatum plethoricum & obesum, inciderat ante bi-
duum in calorem febrilem adhuc duransem, urina rubra
erat & crassa, somnus interruptus cum dolore capitis
gravativo; supervenit dolorifica motus impotentia in
manibus.

Plethorici inclinant ad febres,
Febrem prædicimus ex pulsu &
urina.

Capitis gravitas adest à turbata san-
guinis mixtione, deferuntur enim parti-
culæ crassæ ad cerebrum, & sic inferunt
dolorem capitis gravativum.

Somnus interruptus est. Ob nimiam
agitationem sanguinis, & per consequens
spirituum animalium.

Paralytis ab obstructione nervorum
non in totum sed in tantum. Si enim in
totum, tunc apoplexia adest.

Omnis febris continua est periculosa
& diuturna, præprimis hæc: duplicatur
enim morbus quia paralytis adest, quia
tamen sensus remansit & sanguis in sua
mixtione non est profundius solutus,
promittimus reconvalescentiam.

Indicationes respiciunt Plethoræ im-
minutionem, caloris febrilis alteratio-
nem, symptomatum mitigationem, &
virium restorationem.

Curatio itaque auspicianda V. S. quia
autem calor febrilis non est intensus, leni-
tivum hic conceditur, quibus præmissis

Sudorifera omnem absolvent paginam,
& obstructionem in tubulis nervorum
egregie referent.

Itaque pro purgatione lene infusum
fol. senn. vel potio ex electuar. de Tama-
rind. c. fol. senn. detur, vel hujus loco
clyster aliquoties injiciatur.

Sudorifera constare debent ex specifi-
cis antifebrilibus & nervinis; v. gr.

℞. ꝑ. diaph.

⊖ absynth. aa. gr. xv.

Cinnab. ꝑ. gr. v. Misc. f. Pulvis.

S. Schwiß Pulver a. r. m.

Vel

℞. Aq. Card. bened. ℥iij.

Spir. Theriac. camphorat. ℥iβ.

Mixt. simpl. ℥ij, Misc. S. Schwiß

Tranc̄ 2. Morgen nach ein-
ander.

Pro alteratione

℞. Tinct. bezoard. ℥iβ. S. ins Ge-
tranc̄.

Potus sit cerevisia tenuis, cui aliquot
cochlearia vini infundi possunt: vel De-
coct. hordei cum C. C. paratum.

CASUS

CASUS LXVI.

Febris synocha putrida cum arthritide
vaga.

Vir athletico corporis habitu praeditus, tempore vernali continuo & sine intermissione febricitat, superveniunt vagi articulorum dolores noctu magis affligentes, cum motus impotentia & aliquali intumescencia circa juncturas.

CAusa mali hujus est cacochymia.
Causa evidens tempus vernale commovens humores, qui delati ad articulos dolores inducunt: Hi autem sunt vagi, quia materia non viscida & tenax est. Instituiamus curationem, V. S. & enema praemissis, solis sudoriferis, quibus semper admiscendum spir. lumbr. terrestr. qui egregie resistit putredini: Scorbuticis haec febris familiaris. E. conveniunt spir, C. C. Cochlearia, Nasturtii &c. qui spiritus sudoriferis specificis admisceri semper debent.

Decoctum chamadr. cum vino ad lbj. pro Sudoribus excitandis hic egregium erit.

Vel ℞. ꝑ. martial. ℞j.
antisept. Poter. gr. v.
cinnab. nativ. gr. iij. Misc.

Fiat pulv. D. S. Schwitz Pulver
a. i. iii.

℞. Aq. flor. Sambuci.
Bardana aa. ℞j.
Tinct. Opii ℞ss. Misc.

S. Wasser zum Pulver.

Item.

℞. Spir. C. C. compos.
nasturtii. aa. ℞j. Misc.

S. Spiritus ins Getrânck zu 15. bis 20.
Tropffen.

℞. Spir. tartari compos.
lumbricor. terrestr. aa. ℞j.

Essent. viperin. ℞j. Misc.

D. S. Cortigir. Essentz.

℞. Aqualignor. ℞vj.

D. S. Wasser zur Essentz.

Externè Tinctura Balsamica Deckeri,
vel liquor camphoratus Myns. vel rasura
radicis Bryoniae in lignis fuit effectus.

Vel ℞. Aq. arthrit. ad extra Zu völsff.

℞j.

Spir. lumbric. terrestr. ℞ß.

C. C. compos. ℞ß. Misc.

D. S. Spiritus mit einer Feder aussüß
streichen.

Vel ℞. Spir. nostri convulsivi ℞j.

D. S. ut ante.

Wedelius in quavis defluxione laudat
sequens.

℞. Spir. Formicar. ℞j.

C. C. ℞j.

Salis armon. ℞ß. Misc.

Pro usu externo

Sic etiam anodyna & simul incidentia
sunt optima v. gr.

℞. Sapon.

℞. Sapon venet. ℥j
vitelli ovi
temperentur Spiritu vini & fiat cata-
plasma.
In inflammatione

℞. Lithargyr. aur ℥℥.
Flor. Sambuci.

rosar. pallidar. aa. mj.
Coque ex aceto & vino pro fotu.
Ad tumores discutiendos

℞. Empl. de ranis cum duplo vel tri-
plo ꝯ. parat. part. iij.
cerati de cumino p. j.
malaxetur cum oleo succini.

In podagra

℞. Elect. caryocortin. ℥ij.
resin. jalapp. ꝯ. iij.
ol. carvi gr. iij. Misc.
Fiat Bolus pro dosi.

Pro praeservatione conveniunt bis in
septimana *Pillule Franc.* ita ut in sequenti
die *Potus Thea* largius superbibatur.

In Dieta nocent aromatica, acriora,
sinapi, caseus & acetum.

Sapius dolor exacerbatur ab usu sali-
um alcalino volatili, quia atherem
inferunt nimium, vel abluentem à mo-
tu sanguinis. eum è contra alcalia fixa le-
vamen afferant.

Pro Potu ordinatio nil melius datur
Decocto C. C. v. A. Potu Thea.

C A S U S L X V I I

Febris continua cum somnolentia.

*Juvenis vinosus tempore hyberno incidit in febrem, quae primo
lentè invadebat, augebatur paulatim calor, vomitiones
aderant, urina tenuis erat & subrufa, supervenit sopor
cum aliquali delirio & virium tum animalium tum vi-
taliū imbecillitate.*

CAUSA procatactica est actimonia
sanguinis cum aliquali visciditate,
unde dicimus lentè in vasisse. Exemplum
desumitur à ligno.

Causa evidens vinum largius sum-
ptum. Circa vomitus notandum quod si
in principio febrium continuarum adsint,
tunc humores jam ante febrem collectos,
esse in causa: Verùm si febris prius inva-
dat, & in statu vel circa declinationem
vomitus superveniant, indicium est san-
guinem cujus partes fecerunt secessio-

nem (h. e. turbatum) deponere ejusmodi
recrementa in ventriculum, id quod se-
dulò observandum, ne catartico aliquo
vehementiori fortè humores illos educere
conemur, id quod pessimè succedere
solet, quia plerumque effervescencia san-
guinis de novo redintegratur: sed satius
tunc est tenui uti victu, & lenissimo ali-
quo eccoproctico primas vias lubricitare.

Urina tenuis, pallida. Indicat cru-
dam & viscidam sanguinis intemperiem
unde pauci spiritus, & tales febres non
careat

carent periculo; quippe sopor plerumque index malignitatis.

Quamvis V. S. libenter institueremus, eam tamen prohibent vomitus, hinc præmissio clystere statim ad mitiora alexipharmaca confugiendum, quibus ꝑ & o lia volatil. admiscenda.

CASUS LXVIII.

Febris ardens.

Juvenis sub sirio iter faciens ex quo huc venit febricitavit vehementer, & destituitur somno & per intervalla incondito sermone loquitur.

Signa pathognomica hujus febris sunt calor & sitis intensa.

Hic juvenis laborat febre ardente in specie sic dicta, quia calor adest intensissimus, & sitis aucta, quæ sunt signa pathognomica in febribus ardentibus: accedit quod sub sirio iter confecerit.

Ad sunt vigilia, quia pars Sulphurea, & pinguis est inflammata, cujus partes ad cerebrum translatae spiritus an effectos reddunt.

Febris hæc est acuta, proptereaque periculosa; majori tamen cum periculo conjuncta si inflammatio partis alicujus solidæ eam concomitaretur. Talem autem hic abesse colligimus ex caloris æqualitate, cum è contra in aliis malignis calor nunc remittat, nunc intendatur, prout nempe ex parte inflammata aliæ atque aliæ particule sanguini communicantur.

Curacionem quod attinet Medicus in primo accessu præscribit enema, & ope-

Propter soporem frictiones instituen-
dæ, spina dorsu inungenda Tr. Castor. c.
aqua hysterica: Vesicatoria duo carpis
manuum applicanda: Viribus parum
calidioribus prospiciendum.

ratione hac peracta venam tundit in brac-
chio: ad sedandam autem sanguinis ef-
fervescentiam sequens alterans præscri-
bit:

ꝙ. Aq. Card. bened.

C. C. citras.

Vlmar. aa. ꝑij.

Tinct. rosar. recent. ꝑ ss.

Syrup. papav. errat. ꝑ ss. Mils.

S. Eundlich 2. Köffel voll.

ꝙ. Arcan. duplicat. gr. vij.

Antihæctic. Poter. gr. xij. f. Pulv.

Urgentius symptomata sunt vigilia:
Itaque pro altero scopo nunc emulsio-
nem horis vespertinis, nunc pulv. rem ni-
tratam commendamus.

ꝙ. Sem. 4. frig. maj. excortis, aa. ꝑij.

Aq. papav. errat. C. C. citras Endiv.

Lactuc. aa. ꝑij. f. l. a. Emulsio, ad-

de Oc. ꝑ. ppt. ꝑij. Perlarum ppt.

ꝑ ss. Iuleb. rosarum ad gratiam. S.

Milch vor die Nacht pro u. bus

dol.

ff

ꝙ. ꝑ. ppt.

℞. O ppe. gr. viij.
 Corall. rubr. ppt.
 Lap. S. aa. ℞. f. pulv. S. pro i.
 dof.

Interea & externis capiti prospicien-
 dum vel unguento alabastr. vel populeo:
 vel epithemate sive frontali sicco ex fl. pa-
 ralyseos, rosarum, oc. populei, nucleis per-
 sicorum &c

Theriaca quoque recens retro aures
 ponatur vel sub axillas, Potus ordinarius

fit emulsio amygd. vel decoct. hordei cum
 sy up. papav. erratici.

Vel decoctum corn. cerv. ussi cum
 spiritu Vitr. & syr. papav. errat.

Quar. an opiata locum habeant, cum
 vigilia urgeant? ℞. Attendendum sem-
 per esse ad ipsum pulsam priusquam o-
 piatum exhibeatur: Si enim pulsus fue-
 rit languidus inaequalis aut formicans, o-
 piata cane pejus sunt fugienda quia æ-
 grum præcipitant primo in somnum
 profundissimum, post in mortem.

C A S U S LXIX.

Febris continua cum ictero.

*Studiosus incidit in febrem continuam, quarto die supervenit
 icterus, hinc malum non parum augetur.*

Die quarto crisis expectatur, illa au-
 tem fit duplici modo, vel per eva-
 cuationem vel translationem: per eva-
 cuationem per vomitus &c.

Per translationem si defertur ad super-
 ficem, prout hic.

Febris hæc continua est cum ictero, &
 plerumq; plus alit periculi ubi icterus fe-
 bri conjungitur, raro enim sine maligni-
 tate ejusmodi febres esse solent.

Probe tamen attendendum an calor
 ille flavus symptomaticè vel criticè indu-
 catur, id quod facile scire possumus si at-
 tendamus ad Diem quo icterus accedit:
 Deinde an morbus primarius inde mitior
 fiat, si enim febris non remittat tum ple-
 rumque lethalis esse solet.

Oritur autem hic icterus ex visciditate
 humorum circulantium ob progressam

insignem sanguinis turbationem: Spem
 tamen reconvalescentiæ concipimus, quia
 æger juvenis est, quia icterus die quarto
 accedit; adeoque curationem auspicamur
mixtura antifebrili & aperitiva, quod
 sanguini legitimam mixtionem & humo-
 ribus legitimam consistentiam concilie-
 mus.

Ante omnia alvus quæ in ictero solet
 esse siccior, hic humectanda est enemate
 v. gr.

℞. Rad. althæe.
 lil. alb. aa. ℥ij.

herb. ꝑ. ial.
 absynth. aa. mj.

foenugr. ℥ss. quoque cum aq.
 pluvial. Colat. ℞. ℞j. adde
 Sacch. rubr. ℥ij. Sale comm.
 p. j. Misc. f. Enema.

℞. Spir.

℞. Spir. Corn. Cerv. simpl.

Cephal. Bussii. aa. ℥j.

Misc. S. Spiritus volatilis ad guttulas
xv. in potu ordinario sæpius
dandus.

℞. Mixtura simpl. ℥ij. dentur gutt.
xxv. vel xxx. in potu.

Rec. Sal volat. Corn. Cerv. ℥ij. detur
℥ß. in haustu. cerevilita tenuis
sed calidæ post sumtum ci-
bum.

Rec. Aq. aperitiv. Schröd.
famar.
ferrifug.
Card. bened.
fragorum aa. ℥ß.

Tinct. bezaart. ℥j.

Syrup. de quinquerad. ℥i. Misc. S.
Sieber. Mixtur alle 2. Stunde
2 Löffel voll.

Rec. Sal absynth.

Tart Vitriolat. aa. ℥j.

℥ diaph gr. xv.

Antib. Poter. ℥ß f. pulv. dñß 2 qd
ges 3. mahl. 1. Messer spige voll.
c. aq. C. C. citrata.

Potui ordinario qui sit decoctum hordei.
vel cerevisia tenuis illi insiciatur rasura
C. C. rasur. eboris aa. ℥j. in nodulo.

Febre jam curata conveniunt amara
mixt. simpl. vel si vires non admodum ar-
tice vinum medicatum.

CASUS LXX.

Febris continua cum tussi, vulgo

Brust Schwachheit.

Fœmina corripitur febrī continua cum tusi & cephalalgia,
quarto die menses fluunt.

Hic morbus rectè vocatur die Brust-
Schwachheit. Estque febris ma-
ligna, id quod colligo ex symptomatibus:
Fluxus enim mensium etiam hic habet ra-
tionem novi symptomatis, & certè quo-
runq; tempore menses fluūt in malo acu-
to pro malo habendum, quia magna mix-
tionis sanguinis læsio humorumque insi-
gnis acrimonia indicatur, tussis est effe-
ctus læsæ mixtionis sanguinis, hinc pluri-
mi humores secedunt in pulmonibus &
glandulis tracheæ: ex eodem fonte capitis
dolor sequitur.

Prognosis itaque sistit morbum valde
periculololum, quia organa respirationis
afficiuntur, & facillè inflammatoria di-
spositio illis induci possit. Quapropter
statim in initio ventilatoriam V. S. tuade-
mus, quâ peractâ sudorifera propinentur,
quæ jam in prioribus ut & in capite de
pleuritide notavimus.

Subinde dari potest sperma ceti ad ℥ß.
Pulvis Bezoardicus, Pannonicus rubeus,
erunt contra tussim: Omnibus admiscea-
tur ℥ diaphoret. quia est egregium pe-
ctoreale, item

℞ 2 w. Af.

Ri. Aq. Card. bened.

Veronic.

Papav. aa. ʒiʒ.

C. C. citrat. ʒj.

Mixt. simpl. gutt. xxv.

Sacch. perlat. ʒj. Misc.

*S. Brust- und Herzk. Wasser fleißig 2.
Löffel voll.*

*Subinde horis vespertinis dari potest
mixtura ex conserv. rosar. diascord. &
Liq. C. C. succ. ad gutt. 7. 9. 11. in potu
ordinario propinari potest.*

C A S U S L X X I .

Febris Hungarica, die Haupte Schwachheit.

*Nobilis ex Hungaria rediens calore febrili corripitur, urget sitis
cum vigiliis, oculi torvi sunt, adest tremor artuum & lin-
gua, urina parum à statu naturali declinat, largam pati-
tur narium hæmorrhagiam, lingua sicca est & squalida,
delirat.*

Hic Nobilis laborat morbo in quo plus malignitatis quam caloris deprehenditur, hinc ipsum non vocamus febrem ardentem sed Hungaricam, vulgo die Haupte Schwachheit / quæ inter milites plerumque grassari solet: Oritur autem antecedenter ex squalore aëris, ranciditate alimentorum, denegata insensibili transpiratione, quæ fortè potior causa est, milites enim noctu cubant sub

causa proxima est quidem etiam turbatio mixtionis sanguinis, sed hic morbus peculiarem putrilaginem in primis viis & ipso ventriculo sibi vendicat, & pro varietate humorum in primis viis putrescentiam varianat ipsa symptomata: un-

de sæpius quot subjecta tot species morbi Hungarici.

Infectio fit per atmosphæram, cum corpora illa morbosa emittant effluvia atmosphæram constituentia, hinc si alius ingrediatur simili corripitur morbo.

Non difficile est hoc explicare si attendamus, quod si lepus vel per momentum calcaneis attigerit terram, post se effluvi-um ibidem relinquat, à quibus spiritus canis sagacis novam accipiant determinationem.

Nolo ulterius excurrere, cum jam alibi de his actum sit.

Morbus hic facile cognoscitur, adest delirium soporosum, in nonnullis tamen furor supervenit.

Lingua